

Sygn. akt I C 1259/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący Sędzia Eliza Skotnicka

Protokolant sekr. sąd. Magda Biernat

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 marca 2022 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S.

o zapłatę 3126 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powoda J. M. kwotę 3126 (trzy tysiące sto dwadzieścia sześć złotych) zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 19 kwietnia 2020 roku do dnia zapłaty,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 1203 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1259/21

UZASADNIENIE

Powód J. M. domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 3126 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 26 marca 2020 r. oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że 26 lutego 2020 r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki R. (...) o nr rej (...) użytkowany przez D. M.. Poszkodowana w związku z zaistniałą szkodą zmuszona była na okres czasu likwidacji szkody tj. na 21 dni (od 28 lutego 2020r. do 19 marca 2020r.) do wynajęcia od powoda pojazdu zastępczego marki M. (...) o nr rej (...). Powód wystawił fakturę na łączną kwotę 7749 zł (w tym najem za dobę 300 zł netto i 73,80 zł koszt podstawienia i odbioru) i w dniu 19 marca 2020 r. zawarł z poszkodowaną umowę cesji wierzytelności z tytułu odszkodowania z ubezpieczenia OC. Jednocześnie powód zawiadomił stronę pozwaną o przelewie wierzytelności i wezwał do zapłaty.

Pozwana decyzją z 30 marca 2020r. uznała swoją odpowiedzialność za szkodę wypłaciła powodowi bezsporną część dochodzonego roszczenia w wysokości 3234 zł, akceptując okres najmu 21 dni przy stawce 154 zł netto za dzień najmu pojazdu.

Powód wskazał, że poszkodowana zwróciła się do pozwanego z prośbą o konkretną ofertę dotyczącą najmu pojazdu zastępczego, ale pozwany nie zareagował na prośbę i nie udzielił żadnej odpowiedzi.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w S. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Strona pozwana przyznała, że jest odpowiedzialna za skutki zdarzenia z 26 lutego 2020r. oraz, że wypłaciła powodowi kwotę 3234 zł netto tytułem odszkodowania uznając za zasadną rekompensatę za 21 dni wynajmu po stawce 154 zł netto/dobę. Pozwana

zakwestionowała wysokość stawki najmu wskazując, że w piśmie z 28 lutego 2020r. wysłanym na adres e – mail powoda jako pełnomocnika poszkodowanej poinformowała o możliwości organizacji pojazdu zastępczego przy stawce 154 zł netto.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Poszkodowana D. M. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług transportowych. 26 lutego 2020 r. pracownik poszkodowanej uczestniczył w kolizji drogowej, w której uszkodzeniu uległ samochód marki R. (...) o nr rej. (...) stanowiący własność poszkodowanej D. M.. Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej.

Okoliczności bezsporne.

Poszkodowana D. M. korzystała z pojazdu stanowiącego jej własność w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie usług transportowych. Uszkodzony pojazd to auto typu bus z plandeką. Pojazd był poszkodowanej niezbędny do prowadzenia działalności gospodarczej.

Poszkodowana oraz jej mąż uznali ofertę powoda za korzystną, gdyż powód zobowiązał się niezwłocznie dostarczyć poszkodowanej odpowiednio duży pojazd zastępczy, a ponadto na podstawie udzielonego pełnomocnictwa przejął w imieniu poszkodowanej obowiązki związane ze zgłoszeniem szkody oraz z prowadzenia wszelkich spraw związanych z przebiegiem postępowania likwidacyjnego. Poszkodowana nie miała czasu na załatwianie formalności związanych z likwidacją szkody.

Poszkodowana D. M. zawarła umowę najmu samochodu z powodem J. M. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w B.. W umowie nr (...) najmu z 28 lutego 2020r. wskazano, że przedmiotem umowy najmu był samochód marki M. (...) nr rej. (...). Cena za dobę wynosiła 300 zł netto + VAT. Zgodnie z załącznikiem nr 1 miejscem wydania auta w dniu 28 lutego 2020 r. o g. 15 była N., według § 2 załącznika nr 1 miejscem zwrotu pojazdu 19 marca 2020r. o g. 12 była również N.. Dla poszkodowanej istotnym warunkiem umowy najmu był brak limitu czasu trwania umowy, brak limitu kilometrów, brak udziału własnego przy ewentualnej szkodzie, możliwość korzystania z pojazdu zastępczego przez osoby trzecie (pracowników poszkodowanej), a także możliwość wyjazdu za granicę.

Poszkodowana udzieliła powodowi pełnomocnictwa między innymi do uzgadniania z ubezpieczycielem warunków najmu pojazdu zastępczego oraz do reprezentowania poszkodowanej w postępowaniu likwidacyjnym.

Powód 19 marca 2020 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 6360 zł netto, w tym:

- za najem samochodu segmentu „BUS blaszak” przez 21 dni od 28.02.2020 r. do 19.02.2020r. do umowy nr (...) za cenę 300 zł netto za dobę, w tym wartość netto 7749,00 zł netto;
- usługa podstawienia i odbioru pojazdu za cenę 60 zł netto.

D. M. w oświadczeniu sporządzonym 19 marca 2020r. oświadczyła, że wybrała ofertę powoda, gdyż była dla niej korzystna i precyzyjna, a ponadto w oświadczeniu wskazała, że propozycja najmu pojazdu zastępczego przedstawiona przez ubezpieczyciela nie zawierała żadnych konkretnych warunków tej umowy, poza wskazaniem stawki dobowej, jaką akceptuje ubezpieczyciel. Pomimo prośby o wskazanie konkretnych warunków umowy, regulaminu, poszkodowana nie uzyskała odpowiedzi, ubezpieczyciela, dlatego pozostała przy korzystaniu z umowy zawartej z powodem. Poszkodowana w oświadczeniu tym wyjaśniła, że gdyby ubezpieczyciel, przedstawił konkretną ofertę oraz jej szczegółowe warunki, na pewno odniosłaby się to tej oferty, gdyż miała świadomość, że nie może powiększać szkody. Poszkodowana wskazała, że z pojazdu zastępczego korzystała do czasu wypłaty w dniu 11 marca 2020r. odszkodowania z tytułu całkowitej szkody w pojeździe w kwocie 18089,43 zł i dopiero po otrzymaniu odszkodowania mogła rozpocząć poszukiwanie nowego auta, gdyż nie miała wolnych środków na zakup nowego samochodu.

Powód zawarł z D. M. 18 marca 2020 r. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której poszkodowana przełała na powoda wierzytelności przysługujące cedentowi od (...) S.A. z/s w S. wynikające z umowy najmu samochodu zastępczego nr (...) z dnia 28 lutego 2020r. i wystawionej na jej podstawie faktury. Pismem z 19 marca 2020 r. D. M. powiadomiła stronę pozwaną o przelewie.

Strona pozwana pokryła koszty najmu samochodu zastępczego w wysokości 3234 zł brutto. Pozwana uznała cały okres najmu tj. 21 dni, lecz dokonała weryfikacji stawki dobowej czynszu najmu z 300 zł netto za dobę na 154 zł brutto za dobę.

Dowód:

- zeznania świadka D. M. k. 66;
- umowa najmu pojazdu k. 14;
- załączniki do umowy k. 15 i 16;
- oświadczenie z 19.03.2020r. k. 17;
- Faktura (...) k. 18;
- umowa przelewu wierzytelności k.20;
- zawiadomienie o cesji k. 21;
- cennik usług powoda k. 19;
- decyzja o wypłacie odszkodowania k. 24;
- wiadomość mailowa przesłana przez powoda do pozwanej w dniu 05.03.2010r. k. 28.

Powód pismem z 22 kwietnia 2020r. pocztą elektroniczną wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty wynikającej z faktury. Pozwana w odpowiedzi na wezwanie decyzją z 30 kwietnia 2020 r. odmówiła wypłaty pozostałej kwoty odszkodowania.

Bezsporne

W tak ustalonym stanie faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

Według art. 822 § 1 k.c., powstanie obowiązku zapłaty przez zakład ubezpieczeń (ubezpieczyciela) odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakłada powstanie odpowiedzialności ubezpieczonego, czyli samego ubezpieczającego lub osoby, na której rzecz ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, za szkody wyrządzone osobom trzecim. Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma więc ze swej istoty charakter akcesoryjny, tylko zatem wtedy, gdy ubezpieczony stanie się zgodnie z przepisami prawa cywilnego odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, dochodzi do powstania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wobec tej osoby z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza co do zasady zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04, OSNC 2005, nr 10, poz. 166 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II KKN 353/99, nie publ.). Akcesoryjny, wynikający z art. 822 § 1 k.c., charakter zobowiązania ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej potwierdzają w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przepisy art. 23, 34, 35 i 36 ustawy z dnia 22

maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm. - dalej: "ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych" lub "u.u.o."). W myśl tych przepisów, na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, do której zawarcia obowiązany jest posiadacz bezpośrednio eksploatujący pojazd (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04), zakład ubezpieczeń jest zobowiązany, w granicach ustalonej sumy gwarancyjnej, do zapłaty odszkodowania za szkodę na osobie lub w mieniu wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu, objętą odpowiedzialnością posiadacza (art. 436 § 1 zdanie pierwsze lub art. 436 § 1 zdanie drugie k.c.). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone ruchem wszelkich pojazdów mechanicznych oparta została na zasadzie ryzyka (art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c.). Uzasadnieniem tej zaostrzonej odpowiedzialności jest przede wszystkim szczególne i wzmożone niebezpieczeństwo jakie wiąże się z użyciem tych środków komunikacji.

W tak ukształtowanej odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego przesłanki stanowią powstanie szkody w mieniu lub na osobie, spowodowanie szkody przez ruch mechanicznego środka komunikacji, oraz związek przyczynowy między szkodą a ruchem pojazdu. Szkada wywołująca odpowiedzialność z tytułu ryzyka musi być wyrządzona przez ruch mechanicznego środka komunikacji. Ponadto pomiędzy działaniem sprawcy szkody a skutkiem tego działania musi zachodzić związek przyczynowy (opisany w art. 361 kc). W Świetle tego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swojego działania.

Szkodą w mieniu jest wszelki uszczerbek majątkowy. Przy ustaleniu wysokości szkody należy posługiwać się przyjętą w piśmiennictwie i orzecznictwie teorią różnicy. Oznacza to, że dla ustalenia wysokości szkody zestawia się obecną wartość samochodu z tą, jaką by on przedstawiał gdyby nie było wypadku (tak, G. Bieniek, Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Warszawa 2006 str.140). Zasada pełnego odszkodowania w ujęciu kodeksu cywilnego przejawia się w tym, że naprawienie szkody obejmuje zarówno straty jakie poszkodowany poniósł, jak i korzyści które mógł osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła.

Podkreślić należy, że zgodnie poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 8 września 2004r., w sprawie IV CK 672/03 za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, **nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania**. Okoliczność, iż koszty wynajęcia pojazdu zastępczego przekroczyły cenę nowego samochodu, nie może automatycznie przesądzać o istnieniu przyczynienia się poszkodowanego do powiększenia rozmiaru szkody.

W oparciu o powyższe należało podzielić pogląd powoda, że pełne odszkodowanie w niniejszej sprawie obejmować powinno rzeczywiście poniesione i uzasadnione koszty najmu pojazdu.

Powód domagał się zasądzenia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres 21 dni najmu i czas ten nie był kwestionowany. Pozwana kwestionowała wysokość stawki 300 zł netto za dobę, uznając że powinna ona wynosić 154 zł. W ocenie Sądu wskazana przez powoda stawka nie została zawyżona, zwłaszcza że przedmiotem najmu był pojazd szczególny przeznaczony do celów transportowych typu Bus, a pojazdami takimi nie dysponują wszystkie wypożyczalnie i z zeznań powoda wynikało, że pozwana miała problem ze zorganizowaniem najmu tego typu pojazdu. Stawka dobową najmu 154 zł netto zaproponowana przez stronę pozwaną była rażąco zaniżona i nie mogła być w okolicznościach tej sprawy zaakceptowana. Należy zauważyć, że choć strona pozwana przy zgłoszeniu szkody informowała poszkodowaną o możliwości skorzystania z pojazdu zastępczego, to nie wskazała, żadnych szczegółowych informacji dotyczących oferowanych warunków umowy najmu. Poszkodowana, reprezentowana przez powoda,

zwróciła się o udzielenie szczegółowych informacji, w zakresie propozycji ubezpieczyciela co do najmu pojazdu zastępczego, lecz pozwana nie udzieliła odpowiedzi na to pismo.

W ocenie Sądu, skoro pozwana, pomimo wyraźnego żądania zgłoszonego przez poszkodowaną do przedstawienia szczegółowych warunków oferty zorganizowania przez pozwaną najmu pojazdu zastępczego, nie udzieliła żadnej odpowiedzi w tym zakresie, brak było podstaw do zarzucania poszkodowanej, że bezzasadnie nie skorzystała z tej oferty. Podkreślić należy, że poszkodowana potrzebowała niezwłocznie pojazd zastępczy, który mogliby jeździć jej pracownicy, pojazd ten służył do prowadzenia działalności gospodarczej. Stąd istotny był dla niej warunek braku limitu kilometrów oraz możliwość korzystania z pojazdu przez osoby trzecie (pracowników). Pytania o spełnienie tych warunków poszkodowana zawarła w piśmie z 5 marca 2020 r. skierowanym do pozwanej. Gdyby pozwana wykazała, że w odpowiedzi na pytania poszkodowanej, przedstawiła jej szczegółowo ofertę o wyraźnie korzystniejszych warunkach, niż te zawarte w umowie najmu zaoferowanej przez powoda, to z całą pewnością pozwana mogłaby skutecznie podnosić zarzut, że poszkodowana bezzasadnie z tej korzystnej oferty nie skorzystała, czym przyczyniła się zwiększenia szkody, naruszając tym samym obowiązek minimalizacji szkody przewidziany w art. 826 k.c. Skoro poszkodowana nie otrzymała od pozwanej żadnej konkretnej, spełniającej jej indywidualne potrzeby oferty najmu pojazdu, to pozwana zobowiązana jest w całości pokryć koszty najmu pojazdu, z którego faktycznie poszkodowana skorzystała.

Z powyższych względów Sąd uznał za zasadne żądanie zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego za niekwestionowany okres 21 dni przy stawce 300 zł netto. Również ryczałtowa stawka 60 zł netto za podstawienie i odbiór pojazdu na trasie B. – N. – B. była w ocenie Sądu niska, a zatem zasadne jest żądanie jej pokrycia przez ubezpieczyciela. Należność z tytułu umowy zawartej przez poszkodowanego w powodem powinna wynieść zgodnie z fakturą 6360 zł netto. Skoro pozwana w postępowaniu likwidacyjnym wypłaciła 3234zł, do zapłaty pozostała kwota 3126 zł, objęta niniejszym pozwem.

Mając powyższe na uwadze uwzględniono powództwo w całości co do roszczenia głównego.

Jednocześnie Sąd orzekł o należnych odsetkach ustawowych od zgłoszonego roszczenia w oparciu o art. 481 § 1 k.c., 455 k.c. oraz art. 817 k.c. i 14 ust. 1 uoc w myśl którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Powód zgłosił szkodę w dniu 19 marca 2020r., zatem świadczenie powinno być spełnione w terminie 30 dni od zgłoszenia tj. najpóźniej do 19 kwietnia 2020 r., zaś pozwana pozostawała w opóźnieniu od 20 kwietnia 2020 r. i od tego dnia powód zasadnie żądał zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie, a żądanie dalej idące podlegało oddaleniu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Powód w całości wygrał proces i poniósł łączne koszty postępowania w wysokości 1203 zł, w tym opłata sądowa od pozwu w kwocie 200 zł; kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, kwota 900 zł tytułem kosztów wynagrodzenia pełnomocnika oraz 86 zł tytułem kosztów dojazdu pełnomocnika na rozprawę.